

Warszawa, 25 czerwca 2018 r.

Protokół drugiego posiedzenia Parlamentarnego Zespołu Przedsiębiorczości

22 czerwca 2018 r. odbyło się drugie posiedzenie Parlamentarnego Zespołu Przedsiębiorczości, z udziałem zaproszonych gości – Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów - Pawła Gruzy, Grażyny Marciniak – Wiceprezes GUS, przedstawiciele Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii; Ministerstwa Cyfryzacji, Krajowej Izby Gospodarczej oraz przedstawiciele przedsiębiorców.

Punktem pierwszym porządku obrad była propozycja wydłużenia okresu rozliczenia faktur kosztowych. Obecnie firmy mogą rozliczać VAT w miesiącu wystawienia faktury oraz dwóch kolejnych miesiącach. Organizacje pracodawców postulują, aby ten okres wydłużyć, do co najmniej 180 dni. Byłoby to ułatwieniem i korzyścią zwłaszcza dla małych przedsiębiorców.

Minister Paweł Gruza poinformował, iż resort finansów dostrzega w obowiązujących przepisach utrudnienie dla przedsiębiorców w postaci nadmiernej biurokracji i konieczności sporządzania korekt deklaracji. Przepisy te do niedawna zdawały egzamin, jednak od momentu, w którym wszystkie faktury są raportowane elektronicznie w systemie JPK (jednolitego pliku kontrolnego), tracą na znaczeniu. Dlatego pojawia się możliwość zliberalizowania tego przepisu a nawet eliminacji takiego ograniczenia czasowego. Ministerstwo Finansów zaproponuje w niedługim czasie rozwiązanie tej kwestii. Nie ma bowiem w tej chwili zasadniczej korzyści dla systemu VAT z takiego biurokratycznego ograniczenia. Propozycje jego zrationalizowania, powodujące ułatwienia dla przedsiębiorców, przygotowane przez Ministerstwo będą mogły następnie zostać poddane właściwemu procedowaniu. Wymagają one bowiem zmiany ustawy, nie zaś przygotowania przez resort rozporządzenia. Istnieje możliwość dopisania zmiany do najbliższej w tym zakresie procedowanej ustawy, czyli na przykład ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług.

Drugi punkt posiedzenia dotyczył sprawozdawczości do Głównego Urzędu Statystycznego. Ustawa z 29 czerwca 1995 roku o statystyce publicznej nakłada obowiązek składania 112 deklaracji do GUS w układzie miesięcznym, dwumiesięcznym, kwartalnym, półrocznym i rocznym oraz w niektórych przypadkach dwuletnim. Jednak dziś, w dobie cyfryzacji jest o wiele łatwiej pobrać i wykorzystać przez jeden urząd tych danych, które przedsiębiorcy składają do innego urzędu. Przykładem tego jest nowelizacja o KRS. Trzeba przeanalizować czy i na ile jest możliwe wykorzystanie danych składanych przez podatników w postaci jednolitych plików kontrolnych do urzędów skarbowych, danych przekazywanych do ZUS, do Urzędu Celnego innych urzędów i wykorzystanie ich przez GUS. Mogłoby to zmniejszyć w sposób istotny zakres sprawozdawczości podatników do Głównego Urzędu Statystycznego. Drugim aspektem problemu jest wiarygodność i przydatność danych składanych do GUS do 5 dnia następnego miesiąca. Zachodzi bowiem obawa co do realnego i rzetelnego ich

przedstawienia. Nie jest możliwe, aby przedsiębiorcy w tym określonym czasie byli w stanie przedstawić rzetelne dane.

Jacek Sobczak z Krajowego Stowarzyszenia Eksporterzy RP, przedstawiciel pracodawców i jednocześnie radca prawny pokreślił, że ograniczenie nadmiernej biurokracji pozwoli się skupić przedsiębiorcom na działalności podstawowej, na usłudze, wytwórstwie czy handlu. Dlatego bardzo pożądana byłaby możliwość wykorzystania wiedzy i danych, które przedsiębiorcy przekazują do różnego rodzaju urzędów (skarbowych, ZUS, PFRON i inne instytucje). To na organach państwa powinien ciążyć obowiązek zorganizowania takiego systemu przepływu informacji, z którego GUS w systemie informatycznym mógłby pobierać w znacznej części potrzebne dane. Kolejnym ułatwieniem byłaby zmiana interwałów sprawozdawczych – wiele sprawozdań miesięcznych z powodzeniem mogłoby być składanych w systemie kwartalnym. Wydaje się również, że od wielu lat formularze są niezmiennie lub zmienione w niewielkim stopniu i zawierają rubryki, z których z powodzeniem można byłoby zrezygnować.

Agnieszka Gajewska ze Stowarzyszenia Księgowych w Polsce przedstawiła pogląd osób dokonujących rozliczeń i przygotowujących sprawozdania na omawiany problem. Powtórzyła za przedmówcami, że sprawozdania składane do 5 dnia następnego miesiąca zawierają jedynie szacunkowe dane, nie są więc w pełni wiarygodne. Dodatkowo nie ma możliwości ich skorygowania po uzyskaniu pełnych danych. Potwierdziła też, że obowiązujące formularze są przestarzałe. Dobrze byłoby więc je przejrzeć i przeanalizować, dostosować do dzisiejszych potrzeb, zebrać wszystkie formularze w jeden, tworząc przykładowo formularz „JPK sprawozdawczy”, wypełniany w odpowiednich modułach czasowych.

Michał Kanownik, Prezes Zarządu Związku Cyfrowa Polska wyraził opinię branży nowych technologii w zakresie możliwości wykorzystania ich przez administrację państwową. Wyraził nadzieję, że technologie cyfrowe, które przez wiele firm są używane na co dzień, również dla administracji staną się codziennością. A przy prowadzeniu sprawozdawczości zwycięży zdrowy rozsądek i nie będzie się nakładać nadmiernych i dublujących się, czy wręcz niepotrzebnych obowiązków na przedsiębiorców. Da się bowiem stworzyć sprawny system, który będzie zbierał wszystkie potrzebne dane. Docelowo warto pracować nad systemem, w którym GUS gromadząc informacje o przedsiębiorcach będzie pobierał w maksymalnym stopniu dane z różnych rejestrów państwowych.

Stanisław Leszek ze Stowarzyszenia Polski Klub Biznesu z aprobatą odniósł się do zaproponowanych wcześniej rozwiązań, podkreślając, że jest to dopiero pierwszy krok do zmian, jakie powinny zostać wprowadzone. Sprawozdawczość w Polsce jest nadmiernie rozbudowana, utrudniająca zarządzanie firmami i generująca koszty nadmiernej biurokracji. Między innymi z tych właśnie powodów obserwuje się ucieczkę firm zagranicznych z Polski. Oprócz zmian w sprawozdawczości, trzeba się też skupić na zmianie prawa podatkowego w Polsce, które jest niezrozumiałe, uciążliwe i często dowolnie interpretowane, a ustawę o podatku VAT powinno napisać się od początku.

Elżbieta Lutow ze Związku Rzemiosła Polskiego zaprezentowała rodzaje sprawozdawczości obowiązujące najmniejszych przedsiębiorców, jakimi są rzemieślnicy.

Branże, którymi GUS nie jest zainteresowany, nie są nadmiernie obciążone sprawozdaniami. Jeśli jest to jednak n.p. branża poligraficzna czy turystyczna, to obciążenie jest już znacznie większe. Trzeba pamiętać, iż w niektórych branżach rzemieślnicy są obciążeni obowiązkiem składania innych sprawozdań, jak choćby z zakresu ochrony środowiska. Propozycją Związku Rzemiosła Polskiego jest ułatwienie w postaci obciążenia mikroprzedsiębiorców jedynie sprawozdaniami rocznymi. Widocznym problemem jest też wybór podmiotów do wypełniania losowych sprawozdań. Zazwyczaj jeśli jeden z przedsiębiorców raz je wypełni, to później w jego przypadku ciągnie się to latami. Oczywiście ważne jest zapewnienie pewnej porównywalności wyników, warto jednak co jakiś czas pomyśleć o zmianie podmiotów świadczących taki obowiązek. Myśląc o przekazywaniu danych gromadzonych w plikach JPK wspomnieć trzeba, iż obowiązkiem ich wypełniania objęci są jedynie podatnicy VAT. Pozostaje więc ogromna grupa pracodawców nie objętych tym obowiązkiem. Istnieje obawa, że rozszerzenie pliku o dodatkowe informacje ten obowiązek na nich nałoży.

Piotr Gajewski – Dyrektor Departamentu Systemów Państwowych w Ministerstwie Cyfryzacji potwierdził gotowość resortu do udziału w omawianych wcześniej pracach prowadzących do wypracowania modelu łatwiejszego pobierania i przekazywania danych, i zmniejszenia uciążliwej biurokracji. Zadeklarował gotowość przeprowadzenia dogłębnej analizy zarówno w kwestii rozszerzenia jednolitego pliku kontrolnego, opracowania odpowiedniej klasyfikacji towarów jak też i w innych niezbędnych kwestiach. Zrobienie jednego zestawienia, z którego będzie możliwe uzyskanie zestawu danych potrzebnych różnego rodzaju instytucjom, a jednocześnie ułatwiających życie przedsiębiorcom powinno być priorytetem.

Paweł Gruza – sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, odnosząc się do zaprezentowanych wcześniej propozycji, zwrócił uwagę na złożoność tematu i pewne wiążące się z nim problemy. Po pierwsze - pliki JPK są objęte tajemnicą skarbową i podlegają ochronie informacji. Po drugie - są syntezą danych transakcyjnych i skala syntetyzacji tych danych nie jest uzależniona od Ministerstwa Finansów. To od przedsiębiorcy zależy, czy kilka transakcji umieści na jednej fakturze, czy na wielu. W plikach JPK widać dane jedynie z faktur. Również klasyfikacja towarów prowadzona jest wyłącznie w celach ustalenia prawa i przywileju stawki obniżonej. Towary o stawce podstawowej nie są klasyfikowane w statystyczny sposób, brak jest więc analityki na poziomie grup towarowych. Mimo wszystko Ministerstwo jest gotowe do pracy nad stworzeniem takiego systemu, w którym pewne grupy danych można będzie udostępniać do celów statystycznych, ale przy całkowitym zabezpieczeniu tajemnicy skarbowej. Istnieje bowiem możliwość rozszerzenia analityki jednolitego pliku kontrolnego tak, aby spełniała ona potrzeby innych niż Ministerstwo Finansów instytucji.

Małgorzata Skwarek-Koltunowicz z Departamentu Małych i Średnich Przedsiębiorstw w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii podkreśliła, iż reprezentowany przez nią resort jest zwolennikiem rozwiązań, które nie nakładają na przedsiębiorców dodatkowych zobowiązań. Jeśli zatem dane statystyczne można pozyskać z innych rejestrów, to należy to zrobić. Tam, gdzie nie da się tego zrobić, bo brak jest takich danych, trzeba je pozyskiwać w inny sposób.

Wiceprezes Głównego Urzędu Statystycznego, Grażyna Marciniak podziękowała za zajęciem się tematem, który nurtuje urzędników jej urzędu od dawna. Główny Urząd Statystyczny pełni rolę służebną wobec państwa, administracji rządowej i samorządowej, a także społeczeństwa, w tym również przedsiębiorców. Wszyscy oni korzystają z danych GUS dla tworzenia programów, polityki i działań w różnych obszarach życia, tworzenia planów biznesowych czy kształtowania się sytuacji na rynku pracy. Przepisy nakładają na Prezesa GUS obowiązek publikowania różnych wskaźników i prognoz makroekonomicznych. Dochodzą do tego zobowiązania wynikające z członkostwa w Unii Europejskiej i innych organizacjach. Dlatego na przykład termin składania sprawozdań miesięcznych do 5 dnia miesiąca następnego wynika z konieczności przekazania przez GUS do Eurostatu sprawozdania do 16 dnia następnego miesiąca. Ustawy nakładają obowiązek prezentowania w podobnym terminie wskaźników przeciętnego zatrudnienia i przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw. Stąd też wynika zgoda GUS na przekazywanie przez przedsiębiorców tylko pewnego rodzaju prognoz. Myśli się jednak o stworzeniu nowej platformy, dzięki której uda się ułatwić życie przedsiębiorców.

Tomasz Napiórkowski, przedstawiciel Ministerstwa Cyfryzacji zadeklarował w imieniu swojego resortu zaangażowanie i pomoc analityczną w przygotowaniu proponowanych rozwiązań.

Podsumowując wszystkie propozycje i dyskusję **przewodniczący zespołu, senator Grzegorz Czelej** poinformował, iż przygotowane zostanie wystąpienie do Minister Przedsiębiorczości i Technologii, pani Jadwigi Emilewicz z prośbą o objęcie opieką proponowanych zmian w zakresie wprowadzenia jednolitego pliku statystycznego, przeanalizowania czasów składanych sprawozdań oraz zakresu pytań we wszystkich 112 sprawozdaniach.

Zasygnalizował też temat kolejnego posiedzenia Zespołu. Będzie nim obowiązek składania „pustych” deklaracji o podatku od nieruchomości.

BSS (D.W.)